UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Virginis Oetinganæ Historia

Irsing, Jakob

Monachii, 1643

C. V. Alberti V. Boiorum Ducis, & posterorum in Oetinganâ æde visendâ, & locupletandâ pietas

urn:nbn:de:hbz:466:1-64940

Visual Library

cali in veſtitu maiorum religio: Georgii, ante alios, Boiorum Ducis, & Hedvvigis coniugis, Caſimiri Poloniæ Regis filiæ: Auſtriacorum præterea, Saxonum, Brunſuicenſium, Principũ: Comitum adhæc Schvvarzenbergicorũ; toparcharũ Freundspergiorum, Mindelheimenſium: aliorum, priſcæ nobilitatis, magnorum nominum: quorum pietatem, Inſignia, antiqui operis, Caſiolis affixa, poſteritati commendant.

CAPVT V.

Alberti V. Boiorum Ducis, & poſterorum in Oetinganâ æde viſendâ, & locupletandâ pietas.

ALbertus, qui Magnanimi nomen à factis tulit, vti religionis vniuerſæ, aſperrimis rei Catholicæ temporibus, fortiſſimus cuſtos vindéxq; fuit; ita præcipuus Oetin-

ganæ Diuæ cultor meritò ac iure nu-
meratur. Cuius ſtudium à ſingulari
quodam beneficio, in eum collato,
vehementer in poſterum exarſit. Na-
uigabat aliquando in lacu Wirmio
animi cauſâ: cùm repentè procella
atrociſſima, magico, vt creditum, ex-
cita carmine, nauigio tàm violenter
incubuit; vt omnẽ vectores pariter
ac nautę ſalutis fiduciam abiecerint.
Agebatur nimbo mixtus in ora tur-
bo: intermicabant fulgura: perſo-
nabant horrendo cum fragore toni-
trua: ruebant fulmina: omnium
vultus in mortem præſentiſſimam
pallebant. Hîc Albertus Oetinganæ
Mariæ nomen ingeminat: vox Prin-
cipis eodem vertit cæteros: omnium
ſpes reponitur in Oetinganâ Maria.
Nec fruſtrata eſt clientûm fiducia
patrona. adpellitur portum nauis,
omnes incolumes, vitámque Deipa-
ræ ſeruatam gratulantes in tutum
deſcendunt. Subinde Albertus, vo-

Annal. Ingolſt.

reus,

reus, Oetingam acceſſit (ibat tunc, niſi coniectura fallit, annus Chriſti ſupra milleſimum quingenteſimus ſeptuageſimus primus) donísque regiis ſacellum ſoſpitæ ſuæ cumulauit. Cæterùm, quæ conſtat Albertina eſſe, ſunt ſequentia.

I. Ex auro puro ſcitè factus calix, incoctili ornatus emblemate, adamantibus, ſmaragdis, pyropis diues. Calicem materiâ & opere ſimili cooperculum tegit. Gutti bini auro & arte calici reſpondent. *Index donor.*

II Annulus pronubus: cui raræ magnitudinis & pretii gemma immiſſa.

III. Statuæ argenteæ nouendecim. Seruatoris & Mariæ, ſingulæ, duos & ſemis pedes altæ: Apoſtolorum duodenæ, ſemipede prioribus humiliores: & his æquali magnitudine DD. Pauli, Stephani, Laurentii, Magdalenæ, Catharinæ.

IV. Veſtes ſacrificio diuino cum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dignitate pompáque peragendo. In quibus eminet pallium, quo ſacerdos aram thure ſuffiens induitur. Materia (vti & cæterarum veſtium,) tela eſt argentei textûs, floribus aureis diſtincta. Epomis, quæ pallio iniecta ab humeris defluit in tergum, vnionibus turget innumeris: quibus concinnè inſerti ſunt adamantes ſeptendecim, pyropi quadraginta ſex, carchedonii ſedecim, ſmaragdi nouendecim. Qui ab vtroque latere antici deſcendunt in pedes limbi, pari vnionum examine, palmari latitudine, ſtipantur. Congruit pallio Caſiola, quam aduerſam, auersámque lati vnionum ab ſummo ad imum tractus diſcriminant. Adhæc Leuitarum veſtes binæ: quas limbi, vnionibus conſerti, ab lateribus obeunt transverſáſque ſecant. Aræ denique velamentum penſile: cuius marginibus prætexuntur limbi, latitudine luculentâ, cumulatis in toros vnio-

nionibus aſperi: medium crucis ef-
figies occupat, aptâ vnionum com-
poſitione expreſſa, cui MARIA no-
men, gemmis deſcriptum vicenis
quaternis, inſertum.

V. Lituus Pontificalis, & mitra, Eiſengreinio Præpoſito miſſa, poſtquam Pius V. Papa Oetinganis Præpoſitis inſignium Pontificalium ius poteſtatémque conceſſit.

VI. Candelabra bina argentea, DD. Philippi & Iacobi Baſilicæ attributa. Auguſtum conſidentis in ſolio Deiparæ ſignum, ſelibrarum argenti quinque ſupra octoginta, ſemunciarum ſex, de peregrinorum muneribus confectum eſt, Alberto auctore. Cum quo memoranda Anna coniux, Auſtriaca, quæ mariti munera cubitali aureâ cruce, vnionibus pyropíſque eleganter adornatâ, cumulauit.

Wilhelmus V. Alberti F. eximio amore Mariam Oetinganam com-

plectebatur, quot annis ad eam viſe-
re ſolitus, iteratis fermè peregrina-
tionibus. Eius immortale munus
eſt, D. Magdalenæ templum, cum ad-
iuncto Societatis Jeſu domicilio:
vnde multa mortalium millia pura
Deiparæ ſacrario mentes inferunt,
theſaurum gazâ Perſicâ nobiliorem.
Renata Lotharinga, Wilhelmi con-
iunx religioſiſſima, vti noſtræ Diu
deuotiſſima vixit; ita ſub finem vi-
uendi pio id obſequio demonſtrauit.
Etenim propinquantis ipſa ſibi mor-
tis vates, vltráque medicorum ora-
cula proſpiciens, cum Sereniſſimo
coniuge Wilhelmo, Eberſpergam, &
porrò Oetingam profecta eſt, Anno
milleſimo, ſexcentiſimo, ſecundo,
vltimùm in terris Oetinganam Vir-
ginem, Diuúmque Sebaſtianum in
Eberſpergenſi Aſceterio ſalutatum.
Orantem in ſacello Mariano Oetin-
gæ inuaſit febricula, quam ſola ſi-
fatalem iudicauit, & non multò po-
experta eſt.

Ferdi-

Ferdinandus, Wilhelmi frater, virtute bellicâ factíſque clarus, coronam auream, pyropis collucentem, cæli Reginæ impoſuit.

Wilhelmi ſoror, Maria Maximiliana, perſæpe noſtram Diuam ſupplicantis ritu viſebat. Et nè mors piis intercederet officiis, viuens perpetuum cultum, quem non multò antè memorauimus, conſtituit.

Eliſabetha Lotharinga, Maximiliani Electoris (cuius res feliciori calamo reſeruantur) coniux, præcipuo cultu Virginem Oetinganã colebat. Illa Alberti V. pretioſam veſtem ſacrificam, de quâ paulò antè, magnâ diligentiâ ex vetuſtate in ſplendorem nouum, formámque concinniorem vindicauit: eámque retulit Oetingam A. C. MDCXV. cum inſigni adamante. Illa ſacrificantem veſtitu ornauit præclariſſimo: in quo ſericarii manu myſteria Deiparæ ſcitè expreſſa viſuntur. Aliam præterea,

rea, arte limbolarii venuſtè circum-
textam dono dedit. Binis candela-
bris argenteis, elegantiſſimè factis,
aram ſacelli Mariani exornauit. In-
choauit & mitram Epiſcopalem, v-
nionibus grauem: adamantibus,
ſmaragdis, pyropis lucentem: quam
poſt eius fata Maria Anna Auſtriaca,
altera Maximiliani Electoris coniu
perfecit. Hæc vti in ſorte matrimo-
nii, ita in Oetinganæ Diuæ cultu ſuc-
ceſſit Eliſabethæ. Nuptialem ve-
ſtem ſuam mutauit in ſacerdotale
pallium (Pluuiale vocamus) longè
omnium pulcherrimum. Munus &
opus eiuſdem ſunt binæ togæ, vnio-
nibus opertæ; matris Virginis vna,
Chriſti infantis altera. Monſtrantu
cum his, quæ præcipua ſacrarum
iconum ornamenta habentur; Co-
rona nobilis Imperatoria, & Pontifi-
calis mitra, tripartitò coronata. Or-
bis coronæ aureus, & inde ſurgentes
inque globum collectæ zonæ aure

conſertis rigent adamantibus: intervalla zonarum folioſi iunguntur ramuli, pyropis obſiti, & ad orbem implendum conuexi. Coëuntibus in ſummo zonis incubat globus terræ cærulus: quem ſupereminet crux aurea, adamantibus oppleta. Mitra Pontificalis, pondere minus, opulentiâ, & arte par opus, infanti Christo, matris in brachio conſidenti, eſt cõſecrata: Corona matri. Sunt & bina ſceptra, materiâ artificióq; coronis conuenientia. Cæterũ Eliſabetha, præter alia munera, ſex aureorũ millia, anno MDCVII. dono tulit, quò id loci quotidiano ſacrificio in poſterũ litetur. Hoc eodẽ anno duodeni Principes, ſanguine & affinitate cõiuncti, vno Deiparæ accenſi amore, tanquã ad Comitia, diuinis de rebus agenda, conuenerunt. Nec obſcura eſt Ferdinandi, Electoris Colonienſis, Bauariæ Ducis, liberalitas. Nam præter ſacerdotum perpetua

Litt fund.

ſtipendia, de quibus ante memini-
mus; veſtem ſacerdotalem, au
contextam, & vnionibus in effigie
Deiparæ conſertis inſignem; & ali-
am opere Phrygio perfectam, cui
margaritas aureæ complectuntu
conchulæ; præterea ſtatuam Virgi-
nis argenteam nobilem donauit.
Philippus Wilhelmi V. filius, S. R.
E. Cardinalis, Ratisbonenſis Epiſco-
pus, vnicè Diuam Oetinganam dil
gebat. Cui vt ſemper, quà licet, ad-
eſſet; ſui effigiem corporis, è ce
factam, inter ſtatuas Principum, q
ſacelli per ambitum interiorē co
plures poſitæ ſunt, collocauit.
Abſtulit eum terris annus MDXCIII
tantâ ſalutis æternæ fiduciâ; vt M
dicis curandi ſpem dimittentib
impauidus iuxtà, ac lætus dixerit
Amici, in cœlo ſuauius viuemu
Duci Alberto, Wilhelmi V. fil
quotannis Oetingam proficiſci co
ſuetum. Anno milleſimo, ſexce
teſimo

teſimo, decimo ſexto cum Mechtilde Leichtenbergicâ, lectiſſimâ coniuge, pedes Monachio ſupplicantis ritu deſcendit. Ibidem Mechtildis anno ſæculi huius trigeſimo quarto ante Virginis aram in Sacello Mariano tumulum accepit, fine rebus humanis Lauffæ facto. Eâ gratiâ Dux Albertus Sacellum pretioſo veſtiuit periſtromate, & eleganti monumento memoriam coniugis dilectæ ſtabiliuit. Maria Anna & Magdalena, Wilhelmi V. filiæ, laudabili parentum fratrúmque æmulatione, à teneris amare Oetingam, viſere patronam, donísque colere aſſueuerunt. Maria Anna Græcium ad auſpicatiſſimas cum Ferdinando Archiduce (qui poſteà Romanorum Imp. fuit) nuptias profectura, anno MDC; Oetingam priùs acceſſit, cuſtodem ſancti fœderis Deiparam conciliatura. Auxit ſupellectilem ſacram veſtitu liturgico gemino. Vterque texturâ argen-

argenteâ, floribus auróque diſtin guitur. Magdalena, quod mireris, virgine Principe, Oetingam Mona chio pedes profecta eſt, anno MD XII. Non multò pòſt nuptui data Wolfgango Wilhelmo Palatino, Ne oburgico. Eius monumentum ſunt binæ lipſanothecę, ex ebeno, pulchrè ſcitéque factæ, roſis aureis gemmu líſque ſparſim exornatæ, cum veſte ſacerdotis, aureo ſericóque filo pe textâ. Hæc, è multis, oſtendendo Principum noſtrorum erga Diuam Oetinganam religioni ſufficere duxi. Nunc ad alios progrediatur nar ratio.

CAPVT VI.

Imperatorum, Archiducum, Prin-cipum aliorum pietas & dona.

ARchiduces Auſtriaci, vtriad amne religionis, diuiníque cul tus officium pręcipuo quodam

ſtudio